

**Научно становище, относно заявление EFSA-GMO-BE-2013-118
на Монсанта за разрешаване на генетично модифицирана царевица
MON 87427 x MON 89034 x 1507 x MON 88017 x 59122 и
субкомбинациите независимо от произхода им, за храна и фураж, внос
и преработка съгласно Регламент (ЕО) №1829/2003**

/резюме/

В това становище Панел ГМО на EFSA прави оценка на генетично модифицирана (ГМ) царевица MON 87427 x MON 89034 x 1507 x MON 88017 x 59122 и двадесет и петте субкомбинации на съдържащите се в генома ѝ трансформации, независимо от произхода им. Терминът „субкомбинация“ в този случай се отнася до всяка от комбинациите на две от петте трансформационни явления, присъстващи в ГМ царевица MON 87427 x MON 89034 x 1507 x MON 88017 x 59122

Линията ГМ царевица, обект на това заявление, е толерантна към хербициди и устойчива към неприятели. Хербицидната ѝ толерантност се дължи на протеините CP4 EPSPS и PAT, получени от гени съответно на *Agrobacterium* sp. и *Streptomyces viridochromogenes*. Протеините Cry1A.105, Cry2Ab2 и Cry1F, получени от *Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki* и *subsp. aizawai*, ѝ придават резистентност към определени неприятели от р-ред Lepidoptera като например европейски царевичен стъблопробивач (*Ostrinia nubilalis*), а протеините Cry3Bb1, Cry34Ab1 и Cry35Ab1 от *B. thuringiensis* (щам PS149B1) – устойчивост към неприятели от р-ред Coleoptera, род *Diabrotica*, като например западен царевичен коренов червей (*Diabrotica virgifera virgifera*).

Експертите от Панел ГМО са правили оценка на петте единични трансформации, както и на единадесет от субкомбинациите им и не са установили източник на опасност. Комбинацията на единичните трансформации и на новоекспресираните протеини в ГМ царевица MON 87427 x MON 89034 x 1507 x MON 88017 x 59122 не представлява риск за здравето на консуматорите на базата на молекулярната, агрономична/фенотипна характеристика; химичен състав и хранителна стойност. Имайки предвид обхвата на заявлението, биологичните функции на новите протеини и данните налични за ГМ

линията царевица обект на оценката, Панел ГМО е на мнение, че няма риск за околната среда.

Експертите на EFSA правят заключението, че ГМ царевица MON 87427 x MON 89034 x 1507 x MON 88017 x 59122 е толкова безопасна и хранителна колкото конвенционалните сортове на културата и тестваните немодифицирани референтни сортове предвид обхвата на заявлението.

За четиринадесетте субкомбинации, за които няма предоставени експериментални данни, Панел ГМО прави оценка на вероятността от взаимодействие между единичните трансформации и прави заключението, че комбинациите между тях не представляват заплаха. Очаква се тези субкомбинации да бъдат толкова безопасни, колкото самостоятелните трансформации, които ги съставят. Тъй като предложеният план за мониторинг на царевица MON 87427 x MON 89034 x 1507 x MON 88017 x 59122 не включва никакви изисквания за четиринадесет от субкомбинациите, които преди това не са били оценявани, Панел ГМО препоръчва на заявителя да преразгледа плана си в това отношение.

Становището на Панел ГМО на EFSA ще послужи за изготвяне на проект за разрешение на ГМ царевица MON 87427 x MON 89034 x 1507 x MON 88017 x 59122, което ще бъде гласувано на заседание на Постоянния комитет по растения, животни, храни и фуражи, секция „Генетично модифицирани храни и фуражи и риск за околната среда“. При положителен вот тази ГМ линия царевица ще бъде разрешена за употреба като храна и фураж, за внос и преработка на територията на ЕС за период от 10 години.

Източник:

Scientific Opinion on application EFSA-GMO-BE-2013-118 for authorisation of genetically modified maize MON 87427 3 MON 89034 3 1507 3 MON 88017 3 59122 and subcombinations independently of their origin, for food and feed uses, import and processing submitted under Regulation (EC) No 1829/2003 by Monsanto Company, EFSA Journal 2017;15(8):4921

Д-р Антония Димитрова, главен експерт
Дирекция „Оценка на риска по хранителната верига“, ЦОРХВ
11.09.2017 г.